

KYRKFÖNSTRET

i Lövestads församling
2020:1, årgång 82

Foto: Fabian Kruise

BRUDKRONORNA • MONA I NÄRBILD • VÅREN I FÖRSAMLINGEN

ÄR JAG EN LÅNGFREDAGSMÄNNISKA?

JAG HAR OFTA FUNDERAT på varför jag känner mig mer hemma i långfredagens händelser än påskdagens. Det finns naturligtvis inte något bra svar på den frågan. Man kan ju tycka att jag som präst skulle tycka mer om påskdagen men på något sätt är jag mer hemma i långfredagens drama.

VAD BEROR DET PÅ undrar jag ofta. När jag försöker svara på det kokar det ner till att jag nog har lättare att identifiera mig med något som jag har erfarenhet av, inte för att jag blivit korsfäst eller ens burit något särskilt tungt kors i mitt liv, men ändå. Lidande drabbas vi av då och då i livet. Ibland har vi oss själva att skylla, ibland skyller vi det på någon annan och ibland finns det liksom ingen tydlig avsändare.

DEN FÖRSTA LÅNGFREDAGENS drama har några viktiga deltagare. Vi kan känna igen oss i en del av dem och deras beteende. Den besvikne Judas som hade hoppats på något annat, att Jesus skulle vara någon annan än den han var. Den framfusige och självsäkre Petrus, ledaren för lärjungarna, han som förde ordet och aldrig skulle vare sig tvivla på eller överge Jesus. Den halsstarige Pontius Pilatus som var en klen beslutsfattare och utan ryggrad. Simon från Kyrene som helt fräckt tvingades att bära Jesu kors. Veronika med "svetteduken" som, enligt legenden, torkade Jesu ansikte under Gol-

gatavandringen. Personalen som tjänstgjorde vid avrättningen och som både pinade och plågade Jesus och som till sist spikade fast honom vid korset. Maria, hans mor, och de andra kvinnorna som stod kvar vid korset in i det sista tillsammans med lärjungen Johannes. Soldaten som stack upp hans sida. Den andra soldaten som sa att "denna måste ha varit Guds son." Josef från Arimataia som åtog sig uppdraget att begrava den döde Jesus. Det fanns naturligtvis många, många fler som stod utefter Via Dolorosa och runt Golgata kulle.

DET ÄR MYCKET LÄTTARE att ta till sig detta än det som skulle komma. Även om vi aldrig blir utsatta för så mycket smärta och lidande som Jesus blev är det ändå många som drabbas av smärta, ibland så stark att enda vägen ut ur den tycks vara att avsluta sitt liv. Även inte just jag lider särskilt mycket finns det människor i min närhet som gör det, ofta

i det tysta och utan att bli sedda eller uppmärksammade. Kvinnor som blir slagna eller förbjudna att göra vissa saker, barn som fruktar för att pappa skall komma hem full, mödrar som fruktar att deras barn skall dö av en överdos... listan kan göras oändligt lång.

ALLT DETTA OCH MER DÄRTILL rymms i Jesu lidande, allt detta rymms i Guds människoblivande. Det är en konsekvens av att Gud låter sig födas som ett nyfött barn i Betlehem. Gud identifierar sig med, solidariserar sig med och delar all mänsklig smärta, allt mänskligt lidande.

Det är klart att jag har lättare att ta detta till mig än det osannolika i att kvinnorna som kommer ut till graven för att sörja på tredje dags morgon möter en öppen och tom grav. Det är klart att det är lättare att förstå detta än det omöjliga - att livet övervinner döden, och likväl....

*Text: Åke Appelgren
Foto: Jonas Lindqvist*

KONTAKTA DIN FÖRSAMLING

Församlingens expedition är öppen tisdag till fredag. Vi hjälper dig med allt som en församling kan hjälpa dig med! Bokningar av dop, vigslar och begravningar, frågor kring gravskötsel med mera.

Ekonomiassistent Gudrun Nilsson,
telefon 0417 210 43,
lovestads.forsamling@svenskakyrkan.se

Postadress: Lövestad församling,
Lövestad byaväg 43,
275 71 LÖVESTAD

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/lovestad

facebook.com/lovestadsforsamling

Vi annonserar våra gudstjänster och andra aktiviteter på hemsidan, facebooksidan och i Kyrkfönstret. Ibland sätter vi upp affischer på anslagstavlor runt om.

Präster

Åke Appelgren, kyrkoherde och kontraktsprost, 0417 215 75 eller 070 621 29 00, ake.appelgren@svenskakyrkan.se

Katarina Mårtensson, komminister, 0417 215 73 eller 070 300 61 14, katarina.martensson@svenskakyrkan.se

Kyrkomusiker

Helen Lindqvist, 0417 215 79,
helen.lindqvist@svenskakyrkan.se

Kyrkovaktmästare

Tisdag-fredag

Vanstad: Sven Persson, 0417 251 55

Tolånga: Fredrik Hellwig, 0417 215 77

Röddinge: Siw Andersson, 0417 420 85

Lövestad gamla och nya kyrkogård:
Fredrik Svensson, 0417 215 84

Kyrkorådets ordförande

Jan-Erik Johansson, 0417 215 74

Dataskyddsombud

Eva Katsler, 070 508 95 96

Begravningsombud

Cornelis Hermus 070 242 55 00

Ansvarig utgivare

Åke Appelgren

Enskilt samtal och bikt

Församlingens präster står till tjänst för samtal. Vi har absolut tystnadsplikt.

Kyrkskjuts till våra gudstjänster

Behöver du skjuts till kyrkan? Ring Färs Taxi 0416 188 10! 24 timmar innan du behöver skjuts!

VÅREN I LÖVESTAD FÖRSAMLING

LYRIK OCH MUSIKCAFÉ

MONA ROSELL OCH Helen Lindqvist presenterar psalmdiktaren, författaren, poeten och översättaren Britt G. Hallqvist. Hon var ledamot i den

psalmbokskommitté som arbetade med 1986 års psalmbok. Britt G. Hallqvist har skrivit bland annat "Måne och sol" och "Det finns djup i Herrens godhet," två ofta sjungna psalmer.

Onsdag den 25 mars kl 13.30 i Lövestad församlingshem. Det blir såklart kaffe också!

FILMKVÄLL

DEN SISTA FILMEN för vårsäsongen blir "And then we danced." En film om förbjuden kärlek som hyllades vid filmfestivalen i Cannes 2019 och var Sveriges nominering till en Oscar.

Torsdag 19 mars kl 18.30. Fika och samtal efter filmen.

BIBELSAMTALET FORTSÄTTER på Rosenlund i salongen. Tisdagar kl 14.00-15.30 den 31 mars och 28 april. Alla är varmt välkomna att delta!

FRILUFTSGUDSTJÄNST blir det, som vanligt vid Hallsbergs gård på Kristi himmelfärds dag klockan 13.30. Hembygdsföreningen har ett program med filmvisning efter gudstjänsten. Fika blir det också.

Gudstjänsten börjar kl 13.30 och det är Katarina Mårtensson som predikar.

EUFONIA STRÅKENSEMBLE från Sjöbo kulturskola kommer till oss den 15 mars och medverkar i högmässan i Vanstad kyrka. Gud kan tala till oss på olika sätt varav musik är ett sätt.

Välkomna till Vanstad kyrka den 15 mars klockan 10.30!

FÖRSAMLINGENS KÖRER

BARNKÖREN sjunger in våren på vårfrudagen i Lövestad kyrka den 22 mars.

KYRKOKÖREN sjunger på påskdagen i Lövestad kyrka. Den 24 maj avslutar kören terminen med att sjunga några väl valda stycken av Simon and Garfunkel som går på djupet och berör. Mässan firas i Tolånga kyrka kl 18.00.

Efter gudstjänsten blir det enkel servering.

DIAKONALA BIDRAG

LUNDS STIFT gör det möjligt för människor i ekonomiska trångmål att söka bidrag ur flera fonder. Detta bidrag får inte användas till att betala skulder eller elräkningen utan kanske till ett par nya glasögon, tandläkarbesök eller en sommarutflykt med barnen. Har du behov eller känner du någon som har behov - tag kontakt med kyrkoherden senast den 20 mars för ett samtal. Jag lovar inget men det kostar inget att söka - ring mig, maila eller skicka ett SMS.

PILGRIMSVANDRINGEN

PÅ MORS DAG 31 maj går i år från Röddinge kyrka till Ramsåsa. Vi samlas klockan 9 och går lugnt tempo mot kyrkan i Ramsåsa där vi firar mässa ungefär klockan 11. Tag med enkelt fika till vilostunden i Slagarp. Transport till Röddinge ordnas.

På väg mot Ramsåsa
Foto: Åke Appelgren

FRÅN FLEROHOPP TILL BÄRETOFTA

ETT AV DE märkligare orsnamnen i Sverige är Flerohopp. Det är en liten by, mindre än Lövestad, som ligger i Småland, närmare bestämt i Nybro kommun. Flerohopp måste få sin förklaring och jag frågar Mona Rosell Jönsson om hon vill berätta:

JAG ÄR FÖDD DÄR, säger Mona, och jag växte upp på ett litet lantbruk eller kanske skulle vi hellre säga skogsbruk. Där fanns en skola som jag gick mina första sex år i. Ortsnamnet kommer sig av att det var tre familjer som grundade ett järnbruk där 1725.

“Familjerna hette Fleetwood, Rothlieb och Hoppenstedt så det fick helt enkelt bli det ”modernt” konstruerade orsnamnet Fle-ro-hopp.”

Järnbruket var i drift till 1880. Man hämtade malmen från sjöar och myrar. I slutet av 1800-talet blev det ett glasbruk som var i drift när jag växte upp. Nu är det nedlagt.

HAR DU NÅGRA MINNEN FRÅN DIN BARNDOM I FLEROHOPP?

JULOTTAN hölls i församlingskyrkan i Madesjö, en dryg mil bort. Far spände hästen för släden och så bar det av i den kalla julnatten, stjärnorna tindrade och gnistrade. Det var spännande. 1949 köpte far bil så det måste ha varit innan dess. Nuförtiden tycker jag bättre om midnattsmässan.

JAG GICK I SKOLAN i Flerohopp först. När det blev dags för realskola (motsvarar högstadiet) och läroverk (gymnasium) fick vi hitta någon lösning. Att jag skulle fortsätta i skolan var självklart men hur skulle vi lösa det? Mor fann på råd och tog kontakt med kyrkoherden i Nybro, Josef

Wahlgren. Jag blev inackorderad i prästgården under terminerna. Det blev faktiskt hela sju år. Farbror Josef blev också min konfirmerationspräst. Han var snäll. Inför konfirmerationsförhöret (man hade det på den tiden) fick vi frågorna i förväg. Ja, så var jag ju Lucia i kyrkan också. Jag umgås fortfarande med prästbarnen från Madesjö.

KANSKE VAR DET I SKOLAN som längtan efter att få undervisa väcktes, berättar Mona. Jag for till Lund efter studenten för att läsa nordiska språk och litteraturhistoria. Min professor, Walter Åkerlund, var fullständigt fenomenal på att komma ihåg namn. På första föreläsningen fick alla studenter presentera sig. Vi var kanske 25 stycken och kan du tänka dig, dagen efter kom han ihåg var och en med namn. Tänk vilken gåva!

SÅ SMÅNINGOM blev jag klar med min fil kand och kom in på lärarhögskolan i Malmö. Under tiden hade jag träffat Kjell-Arne, lantbrukarson från Östra Torn. Jag jobbade två år som lärare på Augestenbergsskolan i Malmö. Den gård som Kjell-Arne brukade blev inlöst. Den finafina jorden förvandlades till E22an och vi fick möjlighet att köpa gården i Bäretofta som med tiden blev 60 hektar stor. Där har jag verkligen trivts.

VAD HÄNDE MED din lärarkarriär?

JO, JAG HAMNADE i Tomelilla på Kastanjeskolan. Där blev jag kvar i 37 år och har bland många elever haft både Gudrun (ekonomiassistent i församlingen) och Siw (kyrkovaktmästare i Rödninge), lite roligt kan jag tycka.

VAD GÖR DU IDAG?

JAG LÄSER SÅ MYCKET jag kan, jag älskar böcker, jag vill verkligen lära mig så mycket jag kan om författare, böcker och fakta. Jag njuter av en god bok med lite lagom spänning. Jag måste läsa färdigt en bok. Fast det finns en jag inte läst färdigt av Norah Roberts.

JAG HAR ETT PARADIS på Öland dit jag åker så ofta jag kan och orkar. Det ger ro och vila både för kropp och själ.

GOD MAT OCH GOTT VIN gillar jag också. Sen är jag engagerad i församlingen, jag är kyrkvård och den av kyrkvårdarna som tillsammans med Åke har ansvar för inventarierna i kyrkorna. Jag sitter i kyrkorådet och tycker att frågorna om innehåll är mycket viktigare än frågor om hus och byggnader.

GUD OCH JESUS DÅ?

DET ÄR SVÅRT ATT SÄGA något som inte blir plattityder. Jag tänker att Gud finns inom oss. Han är någon som ser till så att allt fungerar men likväl brottas jag ständigt med frågan om hur Gud kan vara allsmäktig och god och samtidigt tillåta att så mycket ont sker. Jag skulle önska att fler ville dela gemenskapen i gudstjänsten.

Mona har vid ett flertal tillfällen presenterat svenska diktare vid vårt lyrik- och musikcafé. I vår, närmare bestämt den 25 mars, kommer Mona tillsammans med vår kyrkomusiker Helen att presentera författaren, psalmdiktaren och översättaren Britt G. Hallqvist.

Text: Åke Appelgren
Foto: Helen Lindqvist

DU KAN FÅ BÄRA EN BRUDKRONA OM DU GIFTER DIG!

JAG HAR VARIT präst sedan 1985 och haft ett oräkneligt antal vigslar. Under två år, när jag var pastor vid den svenska församlingen i Köpenhamn hade jag på två år 321 stycken. Nuförtiden är det inte så många men jag gissar att jag haft uppemot 500 stycken. Ända till september i år har jag bara fått se brudkronor när jag som kontraktsprost visit-

BRUDKRONANS HISTORIA

I DEN VÄSTLIGA, katolska kyrkan, uppstod brudkronetraditionen genom att bruden i bröllopsceremonin symboliskt liknades vid jungfru Maria som kallades "himmelens drottning." Därför började man under medeltiden låna ut kronor tillhörande kyrkans mariastatyer till brudar under bröllopen.

ökade i vikt och var så överdådigt förgyllda.

I SVERIGE FINNS dock inga belägg på någon medeltida brudkronetradition. Den äldsta svenska brudkronan är en madonnakrona från början av 1500-talet, möjligen härstammande från Vadstena klosterkyrka, men har först efter reformationen 1595 hamnat i Brahekyrkan på Visingsö och där fungerat som brudkrona. Den äldsta brudkronan tillverkad just för detta ändamål härrör från Skepparslövs kyrka och är tillverkad av Hans guldsmed i Vä 1597, och användes alltså i dåtidens Danmark. En brudkrona från Åkers kyrka i Småland härrör från omkring 1600.

FÖRST UNDER BÖRJAN av 1600-talet blir brudkronor vanligare. I Kyrkoordningen 1571 återinfördes de bötesbestämmelser för "otidigt sänglag" som tidigare funnits. Där nämns inget om brudkronor. I Örebroartiklarna 1617 omtalas dock brudkronor och stadgar regler för deras användande. Hade kvinnan lägrats under trolovningen fick hon ej bära krona utan endast en krans med "teckt hufwudh och hölt håår." En kvinna som avslöjas ha begått "lömskeläger" och sedan trolovar sig med en annan man, får bära enklare skrud, huvudkläde med en flitterkrantz. Avsikten var att försöka ersätta den äldre traditionen med trolovningen med den kyrkliga vigseln. Det dröjde dock fram mot mitten av 1600-talet innan brudkronor började bli vanligare i svenska kyrkor.

OM DU TÄNKER GIFTA dig i Lövestad, Vanstad eller Tolånga kyrka får du gärna låna den kyrkans brudkrona. Vill du gifta dig i Röddinge kyrka finns det virkade diadem att låna.

*Text: Åke Appelgren, wikipedia
Bild: Fabian Kruuse*

erat församlingar med anledning av kyrkoherdebyte eller biskopsbesök. Inte en brud har burit brudkrona. Man kan fråga varför men det tänker jag inte göra. Den 7 september hade jag glädjen att få se Tolånga kyrkas brudkrona användas av Lisa Damberg som gifte sig med Robin Bergensten.

I VÅR FÖRSAMLING har vi tre brudkronor. De hör till Tolånga, Vanstad och Lövestad kyrkor och är skänkta till kyrkorna i samband med en vigsel. I Röddinge har vi ett virkat diadem. Brudkronorna hör till det kyrkliga kulturarvet och är till för att användas.

PÅ MARIASKULPTUREN underströk den symboliskt Marias roll som drottning men även hennes kyskhet, vilket gjorde att kronan bara fick användas vid kyska brudars första äktenskap. Att bryta mot denna regel kallades för "kronobrott" och ledde till dryga böter. Ett sådant brott kunde upptäckas om orimligt kort tid förflöt mellan kronbröllop och barnafödelse. Utifrån detta uppkom sägnen att pengarna som inkasserades från kronobrotten gick till att förgylla kronorna. Detta skulle vara förklaringen till att så många kronor med tiden

Lövestads församling

Döpta

2/11 Nellie Möller Jönsson
15/12 Sofia Hansson
21/12 Eje Rosberg
15/1 Alva Joneby
25/1 Ally Egeriis

Vigda

2/11 Daiga Vitolina och Tord Jönsson
7/12 Elinor Diaz och Simon Larsson

Döda

6/8 Ingegerd Olsson, född 1924
26/9 Roland Brink, född 1947
14/10 Roland Svensson, född 1947
6/11 Bo Nilsson, född 1951

18/11 Knut Holmgren, född 1934
18/11 Elsa Nilsson, född 1936
5/12 Kerstin Starnäs, född 1941
15/12 Folke Jönsson, född 1928
25/1 Karl Yngve Nilsson, född 1924

Från andra församlingar

Döpta

13/10 Emil Landin

Vigda

2/2 Åsa Persson och Prins Wendel

Döda

30/9 Sven Jakobsson, född 1923

Ur Kyrkböckerna

OM MAN VILL GIFTA SIG

ETT VANLIGT ÅR I vår församling betyder att ungefär tio par tar det stora steget att gifta sig. Ibland med kort varsel och ibland efter år av förberedelser. Två människor har fattat tycke för varandra och efter en tid vill man ingå äktenskap. Det finns många skäl till det, förutom kärlek. Kanske har man barn tillsammans eller avser att försöka få barn. Kanske vill man "reglera tryggheten" i ekonomiskt hänseende. Skälen är många och det ena är inte mer viktigt eller bättre än det andra. Livet tillsammans blir inte lättare bara för att man gifter sig men det kräver lite mer om man vill gå isär. Det är skillnad på att vara sambo eller gift.

HUR UPPSTÅR ETT ÄKTENSKAP?

DET SOM KONSTITUERAR äktenskapet är makarnas frivilliga och ömsesidiga ja till varandra. Ingen kan tvingas att gifta sig. Äktenskapet bygger på frivillighet och ömsesidighet, aldrig på tvång. Makarna lovar varandra att älska varandra och vara varandra trogna tills döden skiljer dem åt. Detta skall uppfyllas inför en vigselförrättare som har, av Kammarkollegiet utfärdad, behörighet att viga. Denne kan till exempel vara en präst i Svenska kyrkan, en domare vid en tingsrätt, en kommunal vigselförrättare eller en

person som givits behörighet för ett enstaka tillfälle. Ur legal synpunkt är det ingen skillnad på religiöst och borgerligt ingångna äktenskap. Varken lagstiftningen eller kyrkan gör skillnad på om det är ett samkönat eller tvåkönat äktenskap som skall ingås.

HINDERSPRÖVNING

DET FINNS VISSA HINDER för att ingå äktenskap. Det kan vara att man faktiskt redan är gift. I vårt land går det bara att vara gift med en person samtidigt. Det kan vara att någon part är för ung. Man måste vara myndig för att kunna avge löften med den rättsverkan vigselfötena har. Man får heller inte vara släkt på för nära håll, det vill säga i rätt uppstigande eller nedstigande led, helsyskon får inte gifta sig, vare sig syskonskapet är biologiskt eller grundat på adoption. Halvsyskon kan få gifta sig efter tillstånd från Länsstyrelsen. Det är Skatteverket som prövar detta och utfärdar intyg om hindersprövning som är giltigt i fyra månader. Detta intyg är ett *absolut måste* och utan det kan ingen vigsel äga rum hur angelägen den än kan tyckas, till exempel vid en dödsbädd. Skälet är enkelt. En vigsel förändrar den legala statusen hos dem som gifter sig och kan bland annat påverka vem som ärver vem.

NÄR MAN VÄL BESTÄMT SIG

OM MAN BESTÄMT sig för att gifta sig i vår församling måste man höra av sig till vår expedition eller till våra präster för att boka tid och plats. De flesta vigslar äger rum i någon av våra kyrkor men andra platser är möjliga. Gifter man sig kyrkligt är det en gudstjänst som förutom det legalt nödvändiga dessutom innebär bön för brudparet och välsignelse, musik och sång. Det måste förberedas och därför tar alltid prästen kontakt med brudparet för att förbereda den stora och viktiga vigselgudstjänsten.

VILL DU LÄSA MER om vad som gäller i vår församling har vi lagt ett dokument på följande adress: www.svenskakyrkan.se/lovestads, fliken livets högtider.

*Text: Åke Appelgren
Foto: privat*

KYRKODAGBOKEN

NÄR	VAD	VAR
5 mars	08.00 Morgonmessa, ÅA	Lövestad kyrka
8 mars	2 i fastan	10.30 Högmässa, KM
10 mars	14.00 Mindfulness, KM	Församlingshemmet
	18.30 Taizémässa, ÅA	Tolånga kyrka
14 mars	10.00 Mandalamålning	Församlingshemmet
15 mars	3 i fastan	10.30 Högmässa, ÅA
18 mars	14.00 Mässa, ÅA	Vanstad kyrka
19 mars	18.30 Filmkväll	Rosenlund
22 mars	Jungfru Marie bebådelses dag	10.30 Högmässa, KM, Sisselakören
25 mars	13.30 Lyrik- och musikcafé Britt G. Hallqvist Mona Rosell och Helen Lindqvist	Församlingshemmet
29 mars	5 i fastan	10.30 Högmässa, ÅA
31 mars	14.00 Bibelsamtal	Röddinge kyrka
2 april	08.00 Morgonmessa, KM	Rosenlund salongen
5 april	Palmsöndagen	10.30 Högmässa, KM
9 april	Skärtorsdagen	14.00 Mässa, KM
	18.30 Mässa, altarets avklädande, ÅA	Lövestad kyrka
10 april	Långfredagen	10.30 Långfredagsgudstjänst, KM
12 april	Påskdagen	10.30 Påskhögmässa, KM, ÅA, kyrkokören
13 april	Annandag påsk	18.00 Högmässa, ÅA
14 april	18.30 Taizémässa, ÅA	Röddinge kyrka
15 april	14.00 Gudstjänst, ÅA	Tolånga kyrka
19 april	2 i påsktiden	10.30 Högmässa, ÅA
25 april	13.00 Konfirmation, KM	Lövestad kyrka
26 april	3 i påsktiden	10.30 Högmässa, KM
3 maj	4 i påsktiden	10.30 Högmässa, ÅA
7 maj	08.00 Morgonmessa, ÅA	Vanstad kyrka
9 maj	10.00 Mandalamålning, KM	Lövestad kyrka
10 maj	5 i påsktiden	10.30 Högmässa, KM
12 maj	18.30 Taizémässa, ÅA	Församlingshemmet
17 maj	Bönsöndagen	10.30 Högmässa, ÅA
20 maj	14.00 Gudstjänst	Röddinge kyrka
21 maj	Kristi himmelfärds dag	13.30 Gudstjänst, KM
24 maj	Söndagen före pingst	18.00 Högmässa, ÅA, kyrkokören
31 maj	Pingstdagen	09.00 Pilgrimsvandring från Röddinge till Ramsåsa kyrka, högmässa ca kl 11
4 juni	8.00 Morgonmessa, ÅA	Röddinge kyrka
7 juni	Helga trefaldighets dag	10.30 Högmässa
14 juni	1 efter trefaldighet	10.30 Högmässa
16 juni	18.30 Taizémässa, ÅA	Tolånga kyrka